1951 m. vasario 6 d. Veisiejų r. (dabar – Lazdijų r. sav.) Bestraigiškės miške, Paserninkų k. apylinkėse, dalyvaujant MGB vidaus kariuomenės 34-ojo šaulių pulko 2-ojo bataliono kareiviams, buvo vykdoma karinė čekistų operacija. Jos metu bunkeryje nusišovė Dainavos apygardos vado pavaduotojas žvalgybai ir Šarūno rinktinės vadas **Juozas Jurelionis-*Sakalas*,** rinktinės Juozapavičiaus tėvūnijos 3-iojo būrio vadas **Pranciškus Ajauskas-*Vanagėlis***, šio būrio skyriaus vadas **Pranas Celevičius-*Berželis***, partizanai **Vaclovas Pletisas-*Slapukas*, Antanas Vailionis-*Tėvas*, Vytautas Vaivada-*Garsas*** ir **Juozas Žilionis-*Strazdas*.**

Žuvusiųjų palaikai niekinti Lazdijų r. Šlavantų mstl. Dalis palaikų buvo sumesti į pelkę, kita dalis – į šulinius.

Pietų Lietuvos partizanų sritis, Atlasas: Dainavos ir Tauro apygardos,
Vilnius: LGGRTC, 2008, l. 77.

JUOZAS JURELIONIS-*SAKALAS*
1922 02 28–1951 02 06

Juozas Jurelionis, Antano, gimė 1922 m. vasario 28 d. Alytaus aps. Seirijų vls. Paserninkų k. Ten ir gyveno. 1943 m. baigė Marijampolės Mokytojų seminariją ir 1943 m. gruodžio 6 d. buvo paskirtas Alytaus aps. Plikionių mokyklos vedėju[1].

Partizanas nuo 1945 m. 1949 m. gegužės 19–20 d. J. Jurelionis-*Sakalas*, kaip Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Juozapavičiaus tėvūnijos būrio vadas, dalyvavo Dainavos apygardos laisvės kovotojų partizanų vadų posėdyje, kuriame buvo supažindinta su naujai įkurtos Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio (LLKS) Tarybos nutarimais ir išrinktas naujas Dainavos apygardos vadas Lionginas Baliukevičius-*Dzūkas*.

1950 m. vasario 16 d. Pietų Lietuvos (Nemuno) partizanų srities vado Sergijaus Staniškio-*Vilties* įsakymu Nr. 14 d. Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Visuomeninės dalies viršininkui puskarininkiui *Sakalui* ir dviem jo bendražygiams „...už drausmingumą, sumanumą, darbštumą ir gerą atlikimą jiems pavestų pareigų“ buvo suteikti partizano viršilos laipsniai.

Po 1950 m. gegužės 5 d. Šarūno rinktinės Karo lauko teismo posėdžio protokolu rinktinės štabo Žvalgybos skyriaus viršininkas J. Jurelionis-*Sakalas* pasirašė kaip šio teismo pirmininkas. Dainavos apygardos vado pavaduotojas žvalgybai. Nuo 1950 m. liepos 12 d. kartu ėjo ir Šarūno rinktinės vado pareigas.

2020 m. spalio 29 d. J. Jurelioniui pripažintas kario savanorio statusas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 28 d. įsakymu jam suteiktas majoro laipsnis (po mirties).

Dainavos apygardos Šarūno rinktinės vadas J. Jurelionis-*Sakalas*. *Iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių*

Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Juozapavičiaus tėvūnijos partizanai. Iš kairės: 3-iojo būrio vadas P. Ajauskas-*Vanagėlis* ir skyriaus vadas P. Celevičius-*Berželis*, partizanai Antanas Majauskas-*Pabėgėlis*, V. Vaivada-*Garsas* ir Vytautas Kalvinskas. *Iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių*

Dainavos apygardos Šarūno rinktinės partizanai. Iš kairės: Juozas Volungevičius-*Papartis*, neatpažintas partizanas, rinktinės vadas Juozas Gegužis-*Diemedis* ir 3-iojo būrio skyriaus vadas P. Celevičius-*Berželis*. *Iš Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus rinkinių*

[1] Lietuvos centrinis valstybės archyvas (LCVA).

PRANCIŠKUS AJAUSKAS-*VANAGĖLIS*
1919 07 21–1951 02 06

Pranciškus Ajauskas gimė 1919 m. liepos 21 d. Alytaus aps. Seirijų vls. Paserninkų k. Antano Ajausko ir Juzefos Tamulionytės-Ajauskienės šeimoje[2]. Baigė Paserninkų pradžios mokyklą. Vėliau dirbo tėvo ūkyje. Šeimą vietiniai vadino Majauskais.

Partizanas nuo 1947 m. Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Juozapavičiaus tėvūnijos 3-iojo būrio vadas.

PRANAS CELEVIČIUS-*BERŽELIS*
1927 10 03–1951 02 06

Pranas Celevičius gimė 1927 m. spalio 3 d. Alytaus aps. Seirijų mstl. Prano Celevičiaus ir Antaninos Eidulytės-Celevičienės šeimoje[3]. Gyveno Seirijų vls. Miesto kolonijos k.

Partizanas nuo 1948 m. Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Juozapavičiaus tėvūnijos 3-iojo būrio skyriaus vadas.

2020 m. spalio 29 d. P. Celevičiui pripažintas kario savanorio statusas, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 28 d. įsakymu jam suteiktas vyresniojo seržanto laipsnis (po mirties).

VACLOVAS PLETISAS-*SLAPUKAS*
1930 02 10–1951 02 06

Vaclovas Pletisas gimė 1930 m. vasario 10 d. Alytaus aps. Seirijų vls. Linksmosios k. Juozo Pletiso ir Viktorijos Žukaitės-Pletisienės šeimoje[4].

Partizanas nuo 1950 m.

2020 m. rugsėjo 3 d. V. Pletisui pripažintas kario savanorio statusas (po mirties).

ANTANAS VAILIONIS-*TĖVAS*
1898–1951 02 06

Antanas Vailionis, Ignoto, gimė 1898 m. Lazdijų aps. Veisiejų vls. Paliūnų k. Ten ir gyveno.

Partizanas nuo 1946 m.

1999 m. gegužės 27 d. A. Vailioniui pripažintas kario savanorio statusas (po mirties).

VYTAUTAS VAIVADA-*GARSAS*
1929 11 28–1951 02 06

Vytautas Vaivada gimė 1929 m. lapkričio 28 d. Alytaus aps. Seirijų vls. Paserninkų k. Antano Vaivados ir Marcelės Saveikonytės-Vaivadienės šeimoje[5]. Ten ir gyveno.

Partizanas nuo 1950 m.

2020 m. rugsėjo 3 d. V. Vaivadai pripažintas kario savanorio statusas (po mirties).

JUOZAS ŽILIONIS-*STRAZDAS*
1928 08 01–1951 02 06

Juozas Žilionis gimė 1928 m. rugpjūčio 1 d. Alytaus aps. Seirijų vls. Paserninkų k. Juozo Žilionio ir Pranės Žurinskaitės-Žilionienės šeimoje[6]. Ten ir gyveno.

Partizanas nuo 1950 m. balandžio mėn.

2000 m. balandžio 27 d. jam pripažintas kario savanorio statusas (po mirties).

Kryžius, koplytėlė ir kryželis medžiuose 1951 m. vasario 6 d. šioje vietoje įrengtame bunkeryje MGB vidaus kariuomenės 34-ojo šaulių pulko 2-ojo bataliono kareivių vykdytos karinės čekistų operacijos metu žuvusių Dainavos apygardos vado pavaduotojo žvalgybai ir Šarūno rinktinės vado J. Jurelionio-*Sakalo*, rinktinės Juozapavičiaus tėvūnijos 3-iojo būrio vado P. Ajausko-*Vanagėlio* ir skyriaus vado P. Celevičiaus-*Berželio*, partizanų V. Pletiso-*Slapuko*, A. Vailionio-*Tėvo*, V. Vaivados-*Garso* ir J. Žilionio-*Strazdo* atminimui. Buvusio bunkerio duobės su paminklais vaizdas. Lazdijų r. Valstybinių miškų urėdijos Veisiejų regioninio padalinio Leipalingio girininkijos Bestraigiškės miško 5 kvart. 17 sklypas. Atidengimo data ir autorius nežinomi. R. Trimonienės nuotr., 2005 m.

Parengė Rūta Trimonienė

[2] LR Lazdijų r. sav. 1999 07 27 Civilinės metrikacijos skyriaus pažyma.
[3] Lietuvos valstybės istorijos archyvas (LVIA).
[4] LVIA.
[5] LVIA.
[6] Lietuvos centrinis metrikų archyvas.